

agtig. Men selv om man vilde gaa ud fra, og selv om det blev oplyst og slaaet fast, at Svineavl for Tiden er urentabel, spørger jeg, om det nu egentlig vilde være klogt af det danske Landbrug at modtage den Gave, man her tiltænker det.

Lad os tænke lidt ud i Fremtiden og roestille os det Øjeblik — gid det komme snart —, da Krigen er til Ende og er gaaet til Ende, uden at Danmark er kommet i en anden Stilling end den, vi nu er i, politisk set. Det er da ikke sikkert, at denne Fredsslutning vil gøre Svineavl mere rentabel, end den er nu. Det kan meget vel tænkes, at man ogsaa efter Fredsslutningen har et Misforhold mellem, hvad Majsens koster, og hvad Flæsket maatte indbringe paa det udenlandske Marked. Men hvis man nu een Gang er kommet ind paa det Princip at tage Pengene der, hvor man synes, der er Overflod af dem, og give dem til en urentabel Forretning, f. Eks. indenfor Landbruget, vil man saa vilkaarligt kunne standse, den Dag Krigen hører op og Freden sluttes? Der er Haab om, og jeg gaar ud fra det i denne Sammenhæng, at denne Fredsslutning ikke direkte vil berøre os. Danmarks Stilling vil da for saa vidt være den samme som tidligere, og hvis de økonomiske Forhold ikke med eet Slag forandres, vil det altsaa kunne tænkes, at Konsekvenserne af denne Lovgivning vil blive, at man fremdeles maa skaffe Indtægter fra de overflødige Midler, man kan opdage omkring i Landet, og give dem f. Eks. til Svineavl. Det vil imidlertid være berettiget at føre denne Tanke lidt længere frem og spørge: Hvad vil der ske den Dag, da det omvendte er Tilfældet? Vi kan nemlig meget vel tænke os den Mulighed, at Landbruget fremdeles har gode Tider, og at Svineavl maa ske, naar Majsprisen gaar ned, bliver særlig lønnende, medens Skibsfarten, efter at have fortæret sine indvundne Millioner, kommer i Forlegenhed og arbejder med Underskud og med Fragter, som ikke kan bære Driften — en Situation, vi har kendt for ikke mange Aar siden. Jeg tillader mig at spørge: Vil man under de Omstændigheder drage Konsekvensen af denne Lovgivning og til den Tid bede Landbruget om at afgive Penge som direkte Tilskud til Fragterne, eller vil man, hvis Skibsfarten har opsamlet saa mange Penge, at den i lange Tider har det udmærket, og Fragterne vedbliver at være lønnende, bede Landbruget om at afgive Penge til andre Formaal? Man kunde f. Eks. tænke sig, at Kornavl blev

saa overordentlig lønnende, at man vilde bede Landbruget om at afgive Penge til Byernes Rugbrødsbagerier. Hvorledes man nu end ser paa Sagen, forekommer det mig, at man maa være meget betænkelig ved de Konsekvenser, den her paatænkte Lovgivning vil medføre.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) i, at de offentliggjorte Dampskibsregnskaber viser overordentlige, helt ekstraordinære, ja, man kan godt sige urimelige Indtægter. Nu er det saa heldigt, at Staten af disse Indtægter allerede tager meget store Summer. Men udover disse store Summer vil man maaske ved Ændring af Loven om Merbeskatning og om Krigsskat belaste Skibsfarten med yderligere Summer, og saa synes jeg, at de offentliggjorte Regnskaber giver Anledning til den Betragtning, at det dog maaske havde været heldigt, om Regeringen og Rigsdagen havde fulgt det enstemmige Forslag, der blev fremsat af den overordentlige Kommission — det er ikke saa ofte, den overordentlige Kommission er enstemmig i sine Beslutninger —, og som gik ud paa at tage en ekstra Skat af alle Udbytter af Aktieselskaber over et vist Beløb, ikke af Skibsfartsselskaberne alene, men af alle Aktieselskaber. Derved vilde man nemlig faktisk have opnaaet, enten at der var kommet meget betydelige Beløb i Statskassen ad den Vej, eller at Beløbet var beholdt og var kommet Erhvervet til gode, et Forhold, hvis Betydning ofte er betonet under denne Sags Behandling.

Den oprindelige Hensigt med det her behandlede Lovforslag maa vel siges at være den at bøde paa de urimeligt høje Fragter. Hvis man havde kunnet opnaa at faa Fragterne nedsat til Fordel for alle Varer, vilde det naturligvis i og for sig have været et tiltalende Resultat. Saaledes som Lovforslaget foreligger, maa man imidlertid tænke sig, at Afbødningen af de høje Fragter kun skal gælde enkelte Varer eller enkelte Erhverv. Men det uheldige ved Lovforslaget, det, der forekommer mig den alvorligste Indvending, er, at Lovforslaget, som det er formet, og som det tænkes udført, helt vil modvirke sin Hensigt. Det vil ikke komme til at lette den Byrde, som de høje Fragter er, det vil tværtimod, tror jeg, have den modsatte Virkning. Det glædede mig, at den højtærede Indenrigsminister ved første Behandling var enig med mig i, at en Beskatning af Nettoudbyttet pr. Maaned maatte møde den